

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 12.12.2011
KOM(2011) 882 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

Öppna uppgifter
En drivkraft för innovation, tillväxt och öppen styrning

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

**Öppna uppgifter
En drivkraft för innovation, tillväxt och öppen styrning**

1. INLEDNING

Det centrala målet för EU 2020-strategin är att Europas ekonomier ska få en hög och hållbar tillväxt. I detta syfte måste Europa stärka sin innovationspotential och använda sina resurser på bästa möjliga sätt.

En av dessa resurser är offentliga uppgifter¹ — all den information som offentliga organ i Europeiska unionen producerar, samlar in eller betalar för. Exempel på detta är geografisk information, statistik, meteorologiska uppgifter, uppgifter från offentligt finansierade forskningsprojekt och digitaliserade böcker från bibliotek. Denna information har en betydande — för närvarande outnyttjad — potential för vidareutnyttjande i nya produkter och tjänster och för effektivitetsvinster i förvaltningarna. De sammanlagda ekonomiska vinsterna från att öppna denna resurs kan årligen uppgå till 40 miljarder euro i EU. Att öppna offentliga uppgifter kommer också att främja deltagandet av medborgare i de politiska och sociala livet och bidra till politikområden som miljön.

I detta meddelande presenteras ett åtgärds paket för hur man kan undanröja hindren och fragmenteringen, som del av den digitala agendan för Europa. Det består av följande tre delar som förstärker varandra:

- Anpassningen av den rättsliga ramen för vidareutnyttjande av uppgifter. Ett förslag om ett ändrat direktiv om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn och ett ändrat beslut från kommissionen om vidareutnyttjande av sin egen information antas tillsammans med detta meddelande.
- Mobiliseringen av finansieringsinstrument till stöd för öppna uppgifter och spridningsåtgärder som skapandet av europeiska uppgifts-portaler.
- Underlättandet av samordning och utbyte av erfarenheter mellan medlemsstaterna.

Åtgärderna fokuserar på områden där den inre marknadens funktion står på spel och där gemensamma standarder och tillvägagångssätt kommer att leda till nya och bättre tjänster och informationsprodukter för den europeiska konsumenten. De grundar sig på men påverkar inte de nationella systemen för tillgång till information.

---

¹ Begreppen ”uppgifter” och ”information” såsom de används i detta meddelande är utbytbara och avser allt innehåll, oavsett hur det lagras.

2. ÖPPNA UPPGIFTER, VARFÖR ÄR DET VIKTIGT FÖR EUROPA?

2.1. Outnyttjade företagsmöjligheter och ekonomiska möjligheter

I rapporten Digital Britain från 2009 beskrivs uppgifter som ”en innovationsvaluta” och ”kunskapsekonomins blodomlopp”². En stor del av denna innovationsvaluta produceras, samlas in eller betalas för av myndigheter i hela EU. Det är viktigt råmaterial för ett stort antal nya informationsprodukter och -tjänster som bygger på nya möjligheter att analysera och visualisera uppgifter från olika källor.

Dessa produkter sträcker sig från beslutsstödsystem för företag, lokaliseringbaserade tjänster och bilnavigeringssystem till väderprognoser och andra ”appar” för datormobiler.

Marknadsstorleken och tillväxten av den geografiska informationssektorn visar vilken potential de offentliga uppgifterna har för att bidra till nya arbetstillfällen. Den tyska marknaden för geo-information uppskattades 2007 vara värd 1,4 miljarder euro, vilket innebär en ökning med 50 % sedan år 2000³. I Nederländerna hade geo-sektorn 15 000 heltidsanställda 2008. Andra områden som meteorologiska uppgifter, rättslig information och företagsinformation utgör också grunden för de stadigt växande marknaderna.

I en nyligen färdigställd studie uppskattades den totala marknaden för information från den offentliga sektorn år 2008 till 28 miljarder euro i hela EU⁴. I samma studie anges att de samlade ekonomiska vinsterna från att ytterligare öppna information från den offentliga sektorn genom att tillåta enkel tillgång till 40 miljarder euro per år för EU27. De totala direkta och indirekta ekonomiska vinsterna från applikationer som använder information från den offentliga sektorn (PSI-applikationer) och användningen av dessa applikationer i hela EU27-ekonomin skulle ligga på cirka 140 miljarder euro årligen.

2.2. Att ta itu med samhällsutmaningar

Det är nödvändigt med en intelligent bearbetning av uppgifter för att ta itu med samhällsutmaningar. Uppgifter kan exempelvis användas för att öka hållbarheten för de nationella hälso- och sjukvårdssystemen. I McKinsey-rapporten från 2011 uppskattas att en effektiv användning av uppgifter skulle kunna generera ett värde av 300 miljarder dollar per år⁵.

Framsteg i genetik, upptäckten av nya mediciner och diagnos och behandling av allvarliga sjukdomar som cancer eller hjärtsjukdomar är beroende av sofistikerad insamling av uppgifter och analysteknik.

Det är också oumbärligt med uppgiftshantering för att ta itu med *miljöutmaningar*. Exempel på detta är bearbetningen av energiförbrukningsmönster för att förbättra energieffektiviteten eller föroreningsuppgifter i trafikledningen. Välgrundade politiska beslut inom transport-,

² <http://www.official-documents.gov.uk/document/cm76/7650/7650.pdf>.

³ Assessment of the Re-use of Public Sector Information in the Geographical Information, Meteorological Information and Legal Information sectors, MICUS, december 2008.

⁴ Review of recent studies on PSI re-use and related market developments, G. Vickery, augusti 2011.

⁵ Mc Kinsey-rapporten ”Big Data, The next frontier for innovation, competition and productivity”, maj 2011.

markanvändnings- och klimatförändringsområdena beror i ökad grad på analys av de tillgängliga uppgifterna.

2.3. Snabbare vetenskapliga framsteg

Vetenskaplig verksamhet bedrivs i ökad grad genom globalt samarbete på internet, där man använder mycket stora uppgiftssamlingar, enorma databehandlingsresurser och visualisering med höga prestanda. Det är nödvändigt med **e-vetenskap** (forskning som möjliggörs genom e-infrastruktur/IKT) för att ta itu med 21:a århundradets utmaningar när det gäller vetenskapliga upptäckter och vetenskapligt lärande. De uppgifter som används kommer från simuleringar, digitala instrument, sensornät och observatorier.

I rapporten "Riding the Wave"⁶ från 2010 betonades den viktiga roll som uppgifter spelar för vetenskapen och dess potential att ändra karaktären på de vetenskapliga framstegen.

Utbredd tillgång till vetenskapliga uppgifter kommer exempelvis att hjälpa forskare inom olika områden att samarbeta om samma dataset, att arbeta med helt nya former av vetenskaplig forskning och att undersöka sambanden mellan forskningsresultat.

Den förändring i den vetenskapliga processen som e-vetenskap har lett till kommer att öka forskningsproduktiviteten och driva på nya och oväntade lösningar på samhällsutmaningarna. Dessutom kommer korsbefruktningen mellan offentligt finansierad forskning och den kommersiella sektorn i "det europeiska forskningsområdet på nätet" att öka takten på innovationen och dess inverkan.

2.4. Behovet av att agera på alla nivåer: lokal, regional och nationell nivå och EU-nivå

Offentliga uppgifter produceras på alla nivåer inom den offentliga förvaltningen. De förhållanden under vilka uppgifterna görs tillgängliga för kommersiellt eller icke-kommersiellt vidareutnyttjande påverkar konkurrensen och konkurrenskraften.

Många av de produkter och tjänster som är baserade på information från den offentliga sektorn har en gränsöverskridande natur. Man vill inte att mobiltjänster slutar fungera vid gränsen och Europa-omfattande företagsinformationstjänster som inte täcker ett eller flera länder kommer att förlora mycket av sitt intresse. För att dra fördel av den inre marknadens storlek och hjälpa små och medelstora företag att expandera internationellt bör utbyggnaden av tjänster i hela EU underlättas.

Därför bör samma allmänna villkor gälla i hela Europeiska unionen. Detta kommer att skapa lika konkurrensvillkor och stimulera en blomstrande marknad med innovativa produkter och tjänster som är baserade på offentliga uppgifter.

3. VAR BEFINNER VI OSS NU OCH HUR MYCKET HAR HITILLS UPPNÅTTS?

3.1. Var befinner vi oss nu?

Strävan mot öppna uppgifter går allt snabbare i flera medlemsstater. De anammar konceptet av skäl som har att göra med öppenhet, administrativ effektivitet och den ekonomiska potential som vidareutnyttjande representerar. De stöder en öppen förvaltning genom

⁶ Slutrapporten från Högnivåexpertgruppen för vetenskapliga uppgifter, oktober 2010.

lagstiftning och praktiska åtgärder, såsom framtagning av uppgifter i maskinläsbara format och skapandet av uppgiftsportaler.

Storbritannien har inrättat portalen data.gov.uk portal, som samlar in uppgifter från offentliga myndigheter på alla nivåer. Andra medlemsstater skapar liknande portaler, t.ex. Frankrike med Etalab. Uppgiftsportaler finns också på regional nivå, t.ex. dadesobertes.gencat.cat i Katalonien och dati.piemonte.it i Piemonte i Italien.

Initiativgraden och medvetenheten om frågor som har med öppna uppgifter att göra är emellertid ojämn bland medlemsstaterna. Det finns en risk för att Europa kommer att missa de möjligheter som öppna uppgifter ger upphov till och att vi kommer att ligga efter andra regioner där strategier om öppna uppgifter redan är väl etablerade.

3.2. Vad har uppnåtts på EU-nivå?

3.2.1. Rättslig ram och strategiinitiativ

(1) Direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn

I direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn⁷ från 2003 fastställs den allmänna rättsliga ramen på europeisk nivå. I direktivet föreskrivs en minimigrad av harmonisering. I ändringen av direktivet från 2009 angavs det att det, trots de framsteg som gjorts sedan 2003, fortfarande finns hinder för den gränsöverskridande användningen av information från den offentliga sektorn. En del, men inte alla, av dessa hinder kan angripas genom den existerande lagstiftningen.

(2) Strategiska initiativ

Den allmänna strategin för vidareutnyttjande kompletteras av lagstiftning eller strategiska initiativ inom specifika sektorer. Exempel på dessa är följande:

- Direktivet om tillgång till miljöinformation och Inspire-direktivet⁸, som syftar till en så bred spridning som möjligt av **miljöinformation** och harmonisering av viktiga data.
- Kommissionens meddelande om kunskap i havsfrågor 2020⁹, som bland annat syftar till att göra **marina data** enklare och billigare att använda.
- Initiativen inom ramen för **handlingsplanen** från 2008¹⁰ **för utbyggnaden av intelligenta transportsystem i Europa**, som bland annat tittar på privata tjänsteleverantörers tillgång till rese- och trafikinformation i realtid.
- Kommissionens strategi om tillgång till **vetenskaplig information**¹¹, i vilket det ingår ett pilotprojekt för fri tillgång till publikationer till följd av projekt

⁷ EUT L 345/90, 31.12.2003.

⁸ Direktiven 2003/4/EG, EUT L 41/26, 14.2.2003 och 2007/2/EG, EUT L108/1, 14.3.2007.

⁹ KOM(2010) 461 slutlig.

¹⁰ KOM(2008) 886 slutlig/2.

¹¹ Meddelande om vetenskaplig information i den digitala tidsåldern, KOM(2007) 56, Meddelande om IKT infrastruktur för e-vetenskap KOM(2009) 108 och tillhörande slutsatser från rådet.

som finansierats av Europeiska unionen och en Europaomfattande deltagande **e-infrastruktur för öppna databaser**. Gemensamma forskningscentrumets databas för publikationer är också relevant i detta hänseende.

- Strategierna för **kulturarvet** och utvecklingen av Europeana, Europas digitala bibliotek, arkiv och museum, syftar till att säkerställa största möjliga användningen av digitaliserat kulturmaterial och relaterade metadata.

Vidareutnyttjandet av uppgifter från den offentliga sektorn, oavsett om de är för kommersiella eller icke-kommersiella syften, bör till fullo respektera den europeiska och nationella **lagstiftningen om privatlivets helgd**. Målen med att främja öppna myndighetsuppgifter och skydda personuppgifter kan förstärka varandra om de baseras på en proaktiv och medveten informationshantering av den offentliga sektorn.

Dessutom bör genomförandet av strategier om öppna uppgifter till fullo respektera **tredje parters immateriella rättigheter** och Europeiska unionens skyldigheter i enlighet med internationella fördrag om immateriella rättigheter.

3.2.2. Samfinansiering av FoU och innovation

Kommissionen har stött öppna uppgifter genom sina finansieringsprogram, i synnerhet ramprogrammen för forskning och utveckling, ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation och ISA-programmet. Projekten omfattar ett antal olika forsknings- och tillämpningsområden och olika typer av organisationer.

Projektet om sammankopplade öppna uppgifter (LOD2)¹² startade i september 2010 och kommer att löpa under fyra år. Det handlar om att utnyttja nätet som en plattform för integrering av uppgifter och information och användning av semantisk teknik för att göra myndighetsuppgifter mera användbara.

OpenAIRE-projektet¹³, som startade i december 2009 med partners från 25 EU-länder och flera associerade länder, syftar till att bygga en deltagande infrastruktur för EG-pilotprojektet för öppen tillgång till forskningsinformation.

ISA-åtgärden om semantisk driftskompatibilitet (SEMIC.EU)¹⁴ främjar idén om öppna myndighetsmetauppgifter som ett första steg mot anpassning av metauppgifter både på nationell nivå och på europeisk nivå.

3.2.3. Att leva som man lär

2006 införde kommissionen en strategi för öppet vidareutnyttjande av sina egna informationsresurser genom beslutet om vidareutnyttjande av kommissionens information. Genom denna strategi blir all allmänt tillgänglig kommissionsinformation tillgänglig för kommersiella och icke-kommersiella syften. Exempel på detta är Eurostat-uppgifter och översättningsminnen i EU-institutioner. Informationen är vanligtvis tillgänglig gratis, eller i exceptionella fall, mot marginella kostnader för spridning av den.

¹² <http://lod2.eu/>.

¹³ <http://www.openaire.eu/>.

¹⁴ <http://www.semic.eu/>

4. UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

4.1. Nya möjligheter genom tekniska framsteg

Flera utvecklingar driver på möjligheterna för vidareutnyttjandet av uppgifter — inklusive uppgifter från offentliga sektorer — i nya informationsprodukter och -tjänster.

För det första ökar *mängden uppgifter* i världen explosionsartat. Amerikanska Library of Congress samlade in 235 terabyte uppgifter enbart i april 2011¹⁵. Den årliga ökningen av antalet uppgifter som genereras i hela världen uppskattas till 40 %.

En del av denna ökning kommer från *nya typer av uppgifter*. Det finns redan 30 miljoner nätkopplade sensor-knutpunkter som kan hittas inom transport- och bilsektorerna, den allmännyttiga sektorn och andra sektorer¹⁶.

Samtidigt ser vi en revolution när det gäller *teknikerna* för att analysera, utnyttja och bearbeta uppgifter, till exempel vad gäller flerspråkiga sökmöjligheter och automatisk extraktion av betydelse från sensornät.

4.2. Utmaningar och kvarstående hinder

Under de senaste åren har det gjorts framsteg med att öppna offentliga uppgifter men olika hinder kvarstår dock.

Den rättsliga ramen

Trots minimiharmoniseringen 2003 genom direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn kvarstår betydande **skillnader i nationella regler och nationell praxis**. Detta leder till en fragmentering av marknaden för interninformation och hindrar skapandet av gränsöverskridande informationstjänster.

Skillnaderna är tydligast när det gäller debitering, där det förekommer kostnadstäckning i några fall och gratis eller nästan gratis vidareutnyttjande i andra fall. I en analys av nyligen genomförda studier anges att modellen med öppna uppgifter ur makroekonomisk synvinkel leder till bättre övergripande resultat¹⁷. Ett antal fallstudier på organ inom den offentliga sektorn som har rört sig från fullständig kostnadstäckning till ett system med marginalkostnader visar att denna förändring inte bara ökade vidareutnyttjandet utan också gynnade de berörda organen i den offentliga sektorn¹⁸. Strategin med öppna uppgifter minskar dessutom risken för att det uppstår monopoltendenser, vilket kan bli fallet om uppgifterna är baserade från en enda källa.

Medvetenhet om offentliga organisationer och företag

Ytterligare en viktig faktor är **bristande medvetenhet bland offentliga organisationer** om den potential som öppna uppgifter har. Det finns fortfarande en utbredd rädsla av att förlora kontrollen. En del av dessa farhågor är legitima, som skydd av integritet, nationell säkerhet

---

¹⁵ McKinsey, op.cit.

¹⁶ idem.

¹⁷ G. Vickery, op.cit.

¹⁸ Studie "Pricing of Public Sector Information", Deloitte consulting med flera, juni 2011.

och behovet av att skydda tredje parter immaterialrättigheter. Andra argument verkar mera vara ursäkter för att inte göra något.¹⁹

Att ändra myndigheternas inställning kräver ett starkt politiskt åtagande på högsta nivå och en dynamisk dialog mellan de berörda parterna, inklusive myndigheterna och innehavarna av de offentliga uppgifterna, företagen och den akademiska världen. Pilot- och testfall, utbyte av god praxis och mobiliseringskampanjer (t.ex. genom att använda tävlingar om öppna uppgifter) kan hjälpa den offentliga sektorn att anta en kultur med öppna uppgifter. Detta kommer också att öka företagens medvetenhet om tillgängliga uppgifter och om de möjligheter de erbjuder.

Praktiska och tekniska problem

Slutligen finns det **praktiska och tekniska** frågor att ta itu med. Språkbarriärer och driftskompatibilitetsaspekter måste angripas så att informationsresurser från olika organisationer och länder kan kombineras. Tillgängligheten av information i ett maskinläsbart format samt en tunt skikt av gemensamt överenskomna metadata skulle kunna underlätta korsreferens och driftskompatibilitet av uppgifter och därför avsevärt öka dess värde för vidareutnyttjande. Det måste också finnas en teknisk infrastruktur på plats för att säkerställa att informationen är tillgänglig på lång sikt. Dessutom behövs det mera stöd för forskning och utveckling och innovation i dataanalys- och visualiseringsverktyg.

4.3. Slutsats

Utnyttjande av offentliga uppgifter har en enorm potential för EU:s ekonomi och konsumenternas välbefinnande. De existerande regleringsinstrumenten och genomförandet av regleringar, bristande medvetenhet hos myndigheter och företag och den långsamma takten i införandet av innovativ teknik bromsar emellertid utvecklingen mot en verklig marknad för vidareutnyttjande av offentliga uppgifter och innebär att det inte är möjligt dra de största fördelarna från de nya möjligheter som uppgifter och ny teknik erbjuder.

Dessa överväganden har lett kommissionen till att revidera och stärka sin strategi för offentliga uppgifter genom att rikta in sig på den rättsliga ramen för vidareutnyttjande och tillgängliga stödverktyg.

5. ÅTGÄRDER PÅ EUROPEISK NIVÅ: EN ÄNDRAD STRATEGI FÖR OFFENTLIGA UPPGIFTER

Kommissionens reviderade strategi bygger på följande tre kompletterande delar:

- Att anpassa ramen för vidareutnyttjande av uppgifter, inklusive rättsliga och icke-bindande åtgärder och strategiåtgärder.
- Att mobilisera finansieringsinstrument genom att prioritera öppna uppgifter i FoU, innovation och infrastrukturprogram.
- Att underlätta samordning och utbyte av erfarenheter mellan medlemsstaterna.

---

¹⁹ En del exempel finns på http://www.dr0i.de/lib/2011/07/04/a_sample_of_data_hugging_excuses.html

5.1. En ändrad rättslig ram som främjar öppenhet och vidareutnyttjande

Detta meddelande åtföljs av ett förslag på revidering av direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, genom:

- att införa principen om att all offentlig information som inte uttryckligen omfattas av ett av undantagen får vidareutnyttjas för kommersiella eller icke-kommersiella ändamål,
- att fastställa att det belopp som debiteras för information från den offentliga sektorn inte får överstiga marginalkostnaderna för spridning; i undantagsfall är det möjligt att ta betalt för de totala kostnaderna för att producera och sprida informationen,
- att utvidga direktivets räckvidd till att inkludera bibliotek, arkiv, museer och universitetsbibliotek, men på ett sätt som begränsar de eventuella ekonomiska effekterna och som inte medför en stor administrativ börda för dessa institutioner.

Även för andra offentliga myndigheter kommer ändringarna i direktivet att på sin höjd innebära en begränsad ekonomisk och administrativ börda som hittills mer än väl uppvägs av de förväntade fördelarna för samhället som helhet.

Samtidigt uppdaterar kommissionen reglerna om vidareutnyttjande av sina egna informationsresurser. Den viktigaste ändringen avser inkluderandet av den forskningsinformation som produceras av Gemensamma forskningscentrumet, åtgärder för att förbättra genomförandet av beslutet, och en bestämmelse om maskinläsbara format. 2012 ska kommissionen undersöka hur liknande regler kan användas av de andra EU-institutionerna och viktiga europeiska organ.

I sina kommande lagstiftningsinitiativ och politiska initiativ inom områden som transport, miljö, havspolitik och rymdpolitik ska kommissionen fullt ut ta hänsyn till de möjligheter som öppna uppgifter erbjuder. Där så är relevant ska den gå utöver de minimivillkor som fastställs i direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, för att säkerställa att uppgifter används i så stor utsträckning som möjligt.

5.2. Icke-bindande lagstiftning för öppen forskningsinformation

På grund av forskningsuppgifternas särskilda karaktär kommer kommissionen att fastställa en detaljerad strategi i separata dokument för *vetenskapliga uppgifter och forskningsuppgifter* och tillhörande infrastruktur. Den avser att 2012 anta ett meddelande och en rekommendation om tillgång till och bevarande av vetenskaplig information. Den kommer att arbeta tillsammans med medlemsstaterna för att de ska intensifiera sin verksamhet för att tillhandahålla fri tillgång till vetenskaplig information på grundval av ett konkret antal åtgärder. Parallellt med detta ska kommissionen i detalj redogöra för hur den kommer att behandla resultaten av den forskning som finansieras av Europeiska unionen.

5.3. Finansierings- och stödåtgärder: Att stimulera FoU och innovation avseende öppna uppgifter

Kommissionen kommer att fortsätta att stimulera verksamhet för att öppna myndighetsuppgifter genom sina finansieringsprogram. Den kommer att använda olika instrument för att stimulera marknaden, testa och främja utvecklingen av innovativa lösningar och säkerställa en så stor spridning som möjligt av öppna uppgifter.

(1) Stöd för FoU och innovation

Kommissionen kommer att fortsätta att stödja forskning och utveckling i datahanteringsteknik, dvs. datautvinning, analys och visualisering. För perioden 2011–2013 ska kommissionen satsa cirka 100 miljoner euro på forskning och utveckling inom dessa områden. Informationshantering är också ett av de prioriterade områden som planeras för IKT i Horisont 2020, som kommer att omfatta EU-stöd för forskning och innovation under perioden 2014–2020.

Kommissionen kommer att stödja *teknisk innovation och utnyttjande* genom pilotåtgärder, testning och demonstration av innovativa tillämpningar som geografiska informationssystem och lokaliseringstjänster (GIS) och kreativa innehållstillämpningar i utbildning, kultur eller mode. Dessa kommer att stödjas 2012–13 i enlighet med CIP-ICT PSP och ytterligare stöd planeras under Horisont 2020.

Dessutom kommer kommissionen att hjälpa till med att organisera *tävlingar med öppna uppgifter* för att främja utvecklingen av nya informationstjänster, och vidta initiativ för att förbättra *tillgången till kapital* för entreprenörer som bygger nya informationstjänster som är baserade på uppgifter från den offentliga sektorn.

(2) Stöd för datainfrastruktur — uppgiftsportaler för Europa

För att underlätta utvecklingen av informationsprodukter och -tjänster som kombinerar uppgifter från hela Europeiska unionen kommer kommissionen att arbeta för att skapa två sammanlänkade europeiska uppgiftsportaler.

År 2012 ska den börja driva en portal som kommer att göra kommissionens egna dataresurser och de från andra europeiska institutioner och organ lätt tillgängliga och användbara. Parallellt med detta kommer definitioner av metadata med hög potential för vidareutnyttjande att identifieras och främjas. Standardvillkor för användning kommer att säkerställa ett så brett utnyttjande som möjligt av europeiska uppgifter i innovativa informationstjänster, i linje med kommissionens beslut om vidareutnyttjande av kommissionsinformation.

Kommissionen kommer att arbeta tillsammans med medlemsstaterna, organ från den offentliga sektorn och regionala sammanställare för att inrätta en alleuropeisk uppgiftsportal som kommer att tas i bruk 2013, och som kommer att ge direkt tillgång till ett brett urval dataset från hela EU (inklusive uppgifter som är tillgängliga genom kommissionens portal). Där så är möjligt kommer arbetet att bygga på befintliga strukturer och befintlig utvecklig och portalen kommer gradvis att utvidga sitt innehåll till att omfatta viktiga dataset från alla medlemsstater.

Stöd kommer att tillhandahållas från CIP-programmet under inledningsfasen (2011–2013). För perioden 2014–2020 kommer finansiering för den europeiska e-tjänstinфраstrukturen att komma från Fonden för ett sammanlänkat Europa²⁰.

Kommissionen kommer också att fortsätta att stödja digitaliseringsaktiviteter och utvecklingen av plattformen Europeana, som är inriktad på en viktig aspekt av vidareutnyttjande av uppgifter.

---

²⁰ Se kommissionens förslag för Fonden för ett sammanlänkat Europa, KOM(2011) 665, KOM(2011) 657/3.

(3) Stöd för forskningsdatainfrastruktur

Kommissionen stöder FP7, och förutspår ett fortsatt stöd i Horisont 2020 för utvecklingen av en beständig och robust tjänstinfrastruktur för vetenskapliga uppgifter i Europa som uppfyller de behov som den uppgiftsintensiva vetenskapen och forskningen har 2020, vägledad genom rekommendationer från rapporten "Riding the Wave". Den kommer att möjliggöra tillgång till och interaktion med en sammanhängande mängd information, från obearbetade observations- och experimentdata till publikationer inom alla vetenskapsområden.

Denna infrastruktur omfattar tekniska, organisatoriska samt regleringsmässiga aspekter som kräver omfattande samordning med medlemsstater och även med tredjeländer och internationella organisationer för att säkerställa global driftskompatibilitet och ömsesidigt tillgång. Kommissionen kommer att arbeta tillsammans med sina internationella partners för att ta fram standarder för global datatillgång och driftskompatibilitet.

5.4. Samordningsåtgärder på medlemsstats- och EU-nivå

Kommissionen kommer att fortsätta att underlätta samordning och utbyte av erfarenheter mellan medlemsstaterna, i synnerhet genom följande:

- PSI-gruppen, en expertgrupp av medlemsstater för utbyte av bästa praxis och initiativ för att stödja vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.
- Plattformen för information från den offentliga sektorn. Denna webbportal tillhandahåller nyheter om utvecklingen i Europa, bästa praxis, exempel på nya produkter och tjänster och rättsfall avseende PSI-vidareutnyttjande.
- Lapsi-nätet, som analyserar rättsfrågor som berör information från den offentliga sektorn och som främjar debatt bland forskare och berörda parter. Ett antal riktlinjer för tillgång till och strategier och praxis för vidareutnyttjande kommer att tas fram.
- ISA-åtgärden om semantisk interoperabilitet.

Kommissionen kommer att fortsätta att stödja och delta i rådgivande grupper om strategier som strategiforumet för e-infrastruktur och reflektionsgruppen för e-infrastruktur vilka är viktiga för samordningen mellan medlemsstater om vetenskapliga datainfrastrukturer.

6. SLUTSATS

Information som produceras, samlas in eller betalas för av offentliga organisationer i hela Europeiska unionen är en viktig resurs i informationsekonomin. För närvarande är dess fulla potential långt ifrån förverkligad. I detta meddelande föreslår kommissionen konkreta steg för att utnyttja potentialen hos resurserna i Europas offentliga sektor, alltifrån en granskning av direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn till skapandet av en alleuropeisk portal.

Medlemsstaterna kan bidra till att göra öppna uppgifter till en realitet genom att så snabbt som möjligt antaga, införliva och genomföra det ändrade direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Detta kommer att skapa villkor för ekonomisk aktivitet baserad på öppna uppgifter och stimulera gränsöverskridande tillämpningar.

Dessutom bör medlemsstaterna formulera och genomföra strategier för öppna uppgifter och använda sig av exempel på bästa praxis från hela EU. Stöd bör exempelvis ges till pilotprojekt med öppna uppgifter och tävlingar med öppna uppgifter, särskilt sådana som är inriktade på utvecklingen av gränsöverskridande produkter och tjänster.

Kommissionen uppmanar slutligen medlemsstaterna att bidra till utvecklingen av den alleuropeiska uppgiftsportalen. Kommissionen kommer att delta i diskussioner med experter från medlemsstaterna för att säkerställa att portalen har en solid grund. Under spridningsfasen måste medlemsstaterna göra ett stort antal dataset tillgängliga genom portalen så att den blir framgångsrik och en grund för ekonomisk aktivitet.

Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet, inom sina respektive ansvarsområden, att skapa de rätta ramvillkoren för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn i hela Europeiska unionen, och att stödja projekt och infrastruktur som kan leda till att Europas offentliga uppgifter blir en motor för innovation, tillväxt och öppenhet.

Strategi och nyckelåtgärder för öppna uppgifter

Den rättsliga ramen

- Förslag till ett ändrat direktiv om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, december 2011.
- Kommissionens reviderade beslut om vidareutnyttjande av information från kommissionen, december 2011; Arbete för att utvidga systemet till andra europeiska institutioner och organ, 2012.
- Öppna uppgifter som ska användas i sektorsbaserade lagstiftnings- och strateginitiativ.

Europeiska portaler och plattformar för öppna uppgifter

- Portal som ger tillgång till kommissionens uppgifter och uppgifter från andra EU-institutioner och -organ, våren 2012.
- Lanseringen av en alleuropeisk uppgiftsportal, som ger tillgång till dataset från hela EU, våren 2013, efter förberedande arbete med medlemsstater från 2011.
- Samfinansiering av den europeiska e-tjänstinфраstrukturen för öppna uppgifter genom Fonden för ett sammanlänkat Europa 2014–2020.

Öppna uppgifter för vetenskap

- Meddelande och rekommendation till medlemsstaterna om vetenskaplig information, början av 2012.
- Utvidgning av pilotprojektet för öppen tillgång till vetenskapliga publikationer för hela Horisont 2020 + pilotprojekt med öppen tillgång till forskningsuppgifter.

Forskning och innovation

- Forsknings- och innovationsprojekt som är relevanta för öppna uppgifter, särskilt genom FP7, CIP och Horisont 2020, med finansiering för forskningsinfrastruktur som stöder öppen tillgång till forskningsartiklar och -uppgifter.
- Tävlingar för öppna uppgifter (2012–2013) + förbättrad tillgång till kapital för entreprenörer inom detta område.

Mål

Kommissionen har åtagit sig följande:

- Lansera en kommissionsportal för öppna uppgifter 2012.
- Lansera en pilotportal 2013 med ett flerspråkigt gränssnitt och sökmöjligheter och som har dataset från hela EU.

Arbetet med medlemsstaterna bör leda till följande:

- Formulering och genomförande av datastrategier för öppna uppgifter i alla medlemsstater i början av 2013.
- 1/3 av alla tillgängliga strukturerade myndighetsuppgifter i medlemsstaterna ska vara sökbara genom den alleuropeiska uppgiftsportalen 2015.

Den samlade förväntade inverkan:

- 2017 (tre år efter det förväntade införlivandedatumet av direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn), förväntas de samlade vinsterna för PSI-vidareutnyttjande uppgå till 100 miljarder euro per år i EU, inklusive ny företagsutveckling och effektivitetsvinster inom den offentliga sektorns tjänster.